

Broager Sparekasses

Risikorapport 2017

Søjle III - oplysninger

1. Formål og indhold

Formål

Hensigten med nærværende risikorapport er at leve op til søjle III-oplysningsforpligtelserne i CRR-forordningen, hvorefter der skal stilles en række oplysninger om pengeinstitutters risikoprofil og kapitalbehov til rådighed for omverdenen. Formålet er, at omverdenen får et bedre grundlag til at vurdere det enkelte pengeinstitut herunder Broager Sparekasse.

Indhold

Rapporten er inddelt i følgende afsnit:

1. Formål og indhold
2. Risikostyringsmålsætninger og risikopolitik
3. Kapitalgrundlag
4. Kapitalkrav herunder opgørelse af solvensbehov
5. Kreditrisikojusteringer
6. Anvendelse af ECAI i forhold til risikovægtede poster
7. Eksponeringer mod markedsrisiko
8. Operationel risiko
9. Eksponeringer mod aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen
10. Eksponeringer mod renterisici i positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen
11. Aflønningspolitik
12. Gearing
13. Anvendelse af kreditrisikoreduktionsteknikker

2. Risikostyringsmålsætninger og risikopolitik

Broager Sparekasse er eksponeret i forhold til forskellige risikotyper. Sparekassens bestyrelse fastlægger med udgangspunkt i forretningsmodellen og de strategiske målsætninger relevante risikopolitikker samt principper for risiko- og kapitalstyring. Formålet med politikkerne for risikostyring er at minimere tab, der kan opstå som følge af uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Sparekassen har en række værktøjer til identifikation og styring af risici. Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udvikling i risici og udnyttelse af tildelte risikorammer. Den daglige risikostyring foretages af direktionen.

De væsentlige risikoområder for sparekassen er: kreditrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operationelle risici.

Broager Sparekasses bestyrelse foretager løbende og mindst en gang om året en vurdering af de enkelte og samlede risici og tager i den forbindelse stilling til, om risiciene er acceptable.

Risikostyringen behandles endvidere i sparekassens revisionsudvalg. Udvalget består af medlemmer af bestyrelsen. Revisionsudvalget har bl.a. til opgave at gennemgå regnskabs-, revisions- og sikkerhedsmæssige forhold samt overvåge de interne kontrol- og risikostyringssystemer.

Broager Sparekasse har i henhold til lovgivningen etableret en risikostyringsfunktion og udpeget en risikoansvarlig. Henset til sparekassens størrelse er direktionen udpeget hertil. Den risikoansvarlige udarbejder efter behov, og mindst en gang årligt, en rapport til bestyrelsen om sparekassens risikostyring. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen, når specifikke risikopåvirkninger påvirker eller kan påvirke sparekassen.

Der er for den risikoansvarlige udarbejdet en instruks. Den risikoansvarlige udarbejder hvert år en plan for de risikoområder, funktionen vil sætte særligt fokus på. Planen forelægges bestyrelsen.

Særligt om kreditrisiko

Definition

Kreditpolitikken tager sit udgangspunkt i Broager Sparekasses målsætning og strategiplan, og tilpasses løbende gældende love og bekendtgørelser, herunder henstillinger fra eksterne myndigheder samt de til enhver tid gældende etiske regler.

Kreditpolitikken afstikker de overordnede rammer for sparekassens ansatte, indenfor hvilke der kan ageres kreditmæssigt i relation til sparekassens kunder.

Sparekassen lægger stor vægt på rådgivning af høj kvalitet samt decentral beslutningskompetence, hvorfor de enkelte medarbejdere tildeles individuelle bevillingsgrænser afstemt efter den enkelte medarbejders kvalifikationer og behov.

Kreditpolitikken har overordnet til hensigt at sikre, at der i kreditgivningen sker en nærmere fastlagt afbalancering mellem udlån, indtjening og risiko.

Strategier og procedurer for styring af kreditrisici

Der ønskes gennem sparekassens kreditpolitik en sikring af, at der opnås en passende spredning i sparekassens eksponeringer. Ligeledes skal kreditpolitikken afspejle en afbalanceret risikoprofil i forhold til sparekassens størrelse.

I konsekvens heraf påtager sparekassen sig kun kreditrisici, når der er udarbejdet en tilfredsstillende risikoanalyse og kreditvurdering. Det vil sige en individuel vurdering af kundeforholdet, hvor der tages hensyn til forretningsomfanget med sparekassen, eksponeringsstørrelse, sikkerhedsstillelse og risiko, låneformål, kundeforholdets varighed, låntagers indtægts- og formueforhold samt låntagers øvrige relationer til sparekassen. Betinget af et indgående økonomisk indblik i kundekredsen kan der dog undtagelsesvis udvises yderligere risikovillighed.

Strukturen i Broager Sparekasses styring af kreditrisici

Hver månedsultimo, eller efter behov, gennemgås branchefordelingen for udlån og garantier, og risikoen på de enkelte brancher vurderes i den forbindelse.

Bestyrelsen fastsætter på baggrund heraf, om nødvendigt, hvilke andele de enkelte brancher maksimalt må udgøre af sparekassens samlede udlån og garantier. Broager Sparekasse har dog besluttet, at enkelte brancher maksimalt må udgøre 10 % af det samlede udlån og garantimasse.

Efter bestyrelsens seneste vurdering må udlån til erhverv maksimalt udgøre 50 % af de samlede udlån.

Ligeledes må eksponeringer, hvor blancoelementet opgjort efter sparekassens sædvanlige opgørelsesprincipper overstiger 10 % af sparekassens kapitalgrundlag, ikke forefindes, medmindre særlige omstændigheder taler derfor.

Broager Sparekasses overlevelse må ikke kunne trues af "enkelthændelser" eller enkelteksponeringer på udlån, hvorfor der altid skal gennemføres en egentlig kreditvurdering, før der sker udbetaling af lån/kreditter eller etablering af garantier.

Mindst 2 gange om året foretager kunderådgiver en vurdering af egne eksponeringer. Specielt eksponeringer, hvorpå der er restance, underkastes en grundig vurdering.

For at understøtte denne vurdering er det et krav for alle større erhvervseksponeringer, at der løbende indleveres årsregnskaber ofte suppleret med budgetter, og ved følsomme eksponeringer tillige perioderegnskab og budgetopfølgning.

Privat

Långivning til private kunder baseres primært på kundens vilje og evne til at tilbagebetale det lånte beløb. Der er generelt et krav om oplysning af låneformål, som dog kan fraviges ved mindre lån og kreditter, eksempelvis private kassekreditter.

Ved dispositioner, som kan forrykke låntagers økonomi væsentligt, for eksempel køb af egen bolig, skal der tillige foreligge en beregning af rådighedsbeløb før endelig stillingtagen. Dette indebærer indlevering

af lønsedler, seneste årsopgørelser fra skattevæsenet, budget-/PBS oversigter, forskudsregistrering mv., som kan danne baggrund for denne beregning.

Ved nye og ukendte kunder, samt bestående kunder med en stram økonomi – eksempelvis gentagne refinansieringer af overtræk - er der ligeledes krav om fuldt indblik i lånsøgers økonomiske situation. Dette vil sige, at såvel kundens rådighedsbeløb som de samlede gældsforpligtelser skal være kendt.

Erhverv

Bevilling af kreditfaciliteter til igangværende virksomheder baseres på en analyse og vurdering af regnskaber og budgetter samt virksomhedens ledelse, eksponeringens rentabilitet og kreditrisiko.

Etablering af eksponeringer med nyetablerede virksomheder stiller andre krav til sparekassens beslutningsgrundlag og dermed informationsniveau. Bevillingen må baseres på en analyse og vurdering af projektet, økonomien og ikke mindst likviditetsudviklingen. Ligeledes skal der ske en vurdering af personens baggrund og evner til at gennemføre projektet.

Ved alle erhvervseksponeringer bør der endvidere tilstræbes et rimeligt forhold mellem eksponeringens størrelse og virksomhedens omsætning og samlede aktivmasse.

Ved kreditgivning til virksomheder, der består af flere økonomiske enheder, skal der stilles krav om indlevering af materiale, der gør det muligt at bedømme de samlede økonomiske forhold.

De enkelte kunder i Broager Sparekasse er primært tilknyttet én medarbejder, som i alle forhold er den, der har størst kendskab til kunden. Hver kundeansvarlig medarbejder har en bevillingsbeføjelse til brug for bevilling, der benyttes under direktionens ansvar. Det er en forudsætning for de tildelte beføjelser, at de anførte bevillingsgrænser til enhver tid praktiseres i overensstemmelse med gældende lovgivning, kreditpolitikken, og under hensyn til de generelle vilkår, der er udstukket gennem priser og betingelser.

Eksponeringer udenfor filialdirektørernes fastlagte rammer skal altid forelægges den til enhver tid siddende kreditansvarlige i sparekassen til afgørelse.

Risikorapportering og – måling

Der handles under direktionens ansvar, og det er en forudsætning for de tildelte beføjelser, at de anførte bevillingsgrænser til enhver tid praktiseres i overensstemmelse med gældende lovgivning, kreditpolitik og under hensyn til de generelle vilkår, der er udstukket gennem priser og betingelser.

Den enkelte medarbejder gennemgår hver dag overtræk i sin kundeportefølje. De enkelte overtræk vurderes, og som hovedregel kontaktes kunden for at finde en løsning. Såfremt et overtræk overstiger egne bevillingsbeføjelser, omdirigeres overtrækket til nærmeste chef, der kan acceptere overtrækket eller træffe beslutning om de nødvendige foranstaltninger

Vurdering af - og beslutning om nedskrivninger på en eksponering skal ske løbende, minimum 4 gange årligt i forbindelse med aflæggelse af kvartals-, halvårs- eller årsregnskabet.

Nedskrivning på udlån og tilgodehavender foretages, hvor en eller flere begivenheder er indtruffet, som har medført en værdiforringelse. Mere konkret skal der vurderes, om der er indtrådt såkaldt objektiv indikation for værdiforringelse (OIV) som følge af en øget kreditrisiko.

Nedskrivninger til imødegåelse af fremtidige tab estimeres dels på grundlag af en individuel gennemgang af eksponeringer udvalgt efter bestemte kriterier (f.eks. signifikante udlån), og dels ud fra statistisk beregnede sandsynligheder for tab på Broager Sparekasses øvrige eksponeringer opgjort i relevante grupperinger efter kreditrisiko. Den enkelte afdeling følger nøje de eksponeringer, hvorpå der er nedskrevet.

Der må kun ske yderligere kreditgivning til de debitorer, hvorpå der er nedskrevet, mod fuld sikkerhed, eller såfremt de forventede betalingsstrømme fra låntager forventes forbedret. Enhver ændring af et bestående forhold på en nedskrivningseksponering skal altid bevilliges af direktionen.

Der skal mindst én gang om året udarbejdes/revideres handleplaner for de enkelte nedskrivningseksponeringer. Kunderådgiver skal se på mulighederne for at afdække eller reducere udlånet samt registrere holdninger til, hvordan udlånet prisfastsættes.

Bestyrelsen orienteres på hvert bestyrelsesmøde om udviklingen i større overtræk. Alle signifikante udlån gennemgås mindst én gang årligt, dels på kunderådgiverniveau, dels på direktionsniveau og dels på bestyrelsesniveau. Herved sikres, at alle store eksponeringers udvikling kendes og sker i overensstemmelse med Broager Sparekasses kreditpolitik.

Bestyrelsen har vedtaget principper for rapportering for kreditområdet. Bestyrelsen modtager mindst hvert kvartal rapportering på kreditområdet. Mindst 2 af de årlige rapporteringer er fuldstændige rapporter, mens øvrige rapporteringer kan være mindre omfattende.

Alle signifikante udlån gennemgås desuden en gang årligt af sparekassens eksterne revision, hvor revisionen giver deres syn på eksponeringernes udvikling. Revisionsgennemgangen gennemgås på direktions- og bestyrelsesniveau, hvorved det yderligere sikres, at udviklingen i alle store eksponeringer kendes og sker i overensstemmelse med Broager Sparekasses kreditpolitik.

Risikoafdækning og - reduktion

Privat

Lån ydes som nævnt normalt på baggrund af kundens dokumenterede tilbagebetalingsevne.

Sikkerhedsstillelse kræves til afdækning af risikoen, hvis tilbagebetalingsevnen svigter. Kravet til sikkerhed stiger derfor i takt med lånets størrelse og tidsmæssige horisont. Kravet til sikkerhed afhænger ligeledes af formueforhold. Stor egenkapital og lille gæld kan berettige større blanco lån. Der bør som hovedregel ved større lån altid ske en afdækning af dødsfaldsrisikoen, eksempelvis via gruppelivsforsikring.

Stilles sikkerheden af en anden privatperson, for eksempel som personlig kaution, er det sparekassens pligt, at kautionisten får de samme oplysninger, som sparekassen har om kundens nuværende og

forventede fremtidige økonomi. Kautionsisten skal ligeledes gøres opmærksom på de risici, der er forbundet med at påtage sig en sådan forpligtelse.

En forudsætning for at anvende personlig kaution er altid et efter sparekassens opfattelse bæredygtigt projekt. Særligt gøres opmærksom på, at långivning til privatpersoner mod kaution fra nærtstående familiemedlemmer, eksempelvis forældre, frembyder særlige problemer, hvorfor det skal sikres, at kautionsisten til fulde forstår omfanget af sine forpligtelser.

Der modtages kun undtagelsesvist kautioner fra private, og kun såfremt de har en stor økonomisk interesse i forbindelse med låneforholdet, og kun såfremt det vurderes, at kautionsisten kan løfte forpligtelsen uden selv at komme i økonomiske problemer.

Det skal som udgangspunkt aldrig være selve kautionen, der er det primære udgangspunkt for långivning, men derimod en formodning om projektets bæredygtighed.

Der henvises i øvrigt til de mellem Finansrådet og Forbrugerrådet aftalte fælles holdninger til regler for privat kaution.

Erhverv

Långivning til erhvervsvirksomheder forudsætter et indgående kendskab til de pågældende virksomheders økonomiske udvikling. Eksponeringen skal udvise en tilfredsstillende indtjening og egenkapitalforhold, og den usikkerhed, der som hovedregel er forbundet med at vurdere soliditet og fremtidig indtjeningsevne, afdækkes med traditionel sikkerhedsstillelse.

Sikkerhedsstillelse sker som hovedregel ved pant i ejendomme, løsøre, virksomhedspant og/eller fordringer. Endvidere vil der kunne stilles betryggende sikkerhed i form af pant i betalingsrettigheder samt transport i løbende udbetaling af EU-støtte. For selskaber med begrænset ansvar stilles som hovedregel kaution af aktionær/anpartshaver. Disse krav kan dog fraviges, hvis selskabets kapitalforhold tilsiger det. Herudover kan det være hensigtsmæssigt at opnå pant i selskabets aktier eller anparter.

Såfremt et eksponering er afhængig af en enkelt eller enkelte nøglepersoners fremtidige medvirken eller indtjeningsevne, begrænses denne risiko ved deponering af livsforsikringspolice/krydslivsforsikring.

Til overvågning af sikkerheder bliver der løbende registreret udsving i markedsfaktorer, der kan påvirke sikkerhedsværdierne, primært på ejerbolig- og landbrugsområdet.

Lånefinansierede investeringsprodukter

Lånefinansieret investering i finansielle produkter (gearet investering) er kendetegnet ved, at der indgås en finansieringsramme med kunden til brug for køb af børsnoterede aktier, investeringsfondsbeviser børsnoteret i Danmark samt danske Stats- og Realkreditobligationer, eller kontant placering.

Sparekassen tilbyder pt. ikke lånefinansieret investering.

Markedsrisiko

Definition

Markedsrisikoen er risiko for tab som følge af, at dagsværdien af sparekassens aktiver og forpligtelser ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene på følgende:

- Renterisikoen er risikoen for tab som følge af ændringer i markedsrenten
- Valutarisikoen er risikoen for tab som følge af ændringer i valutakurser
- Aktierisiko er risiko for tab som følge af ændringer i aktiekurser

Strategier og procedurer for styring af markedsrisici

Bestyrelsen fastlægger fondspolitikken inden for rammerne af CRR-forordningens artikel 36 og 395 og lov om finansiel virksomhed kapitel 11 om midlernes anbringelse og likviditet.

Sparekassens samlede renterisiko må, ved en ændring på 1 % procentpoint i den effektive rente, ikke overstige 3 % af sparekassens kernekapital inkl. hybrid kernekapital efter fradrag. Renterisikoen opgøres efter de i regnskabsbekendtgørelsens opstillede regler.

Direktionen kan erhverve obligationer efter følgende retningslinjer:

Børsnoterede danske obligationer til en bogført værdi på højst 300 % af sparekassens kernekapital, og børsnoterede udenlandske statsobligationer med en rating på mindst AAA samt heraf afledte finansielle instrumenter til en bogført værdi på højst 10 % af sparekassens kernekapital efter fradrag.

Strukturerede obligationer, hvor udsteder har en rating på minimum AA, til en bogført værdi på højst 5 % af sparekassens kernekapital, og erhvervsobligationer, hvor udsteder mindst har en rating svarende til BBB- eller som har en kapitalvægt i henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen på 0,2 eller lavere, til en bogført værdi på højst 5 % af kernekapitalen. Beholdningen af erhvervsobligationer i et enkelt selskab må ikke overstige 5 % af kernekapitalen.

Direktionen har tidligere måtte erhverve omsættelige pantebreve. Sparekassen vil ikke udvide pantebrevsporteføljen. Den bestående portefølje er en afviklingsportefølje, som bliver nedbragt i takt med afvikling og førtidsindfrielse. Der hverken købes eller udstedes nye pantebreve.

Direktionen kan, under samtidig hensyntagen til CRR-forordningens artikel 36 (fradragsbestemmelser) og artikel 395 (store eksponeringer), erhverve aktier og heraf afledte finansielle instrumenter i form af futures og optioner efter følgende retningslinjer:

Børsnoterede danske aktier og heraf afledte finansielle instrumenter til en bogført værdi på højst 5 % af sparekassens kernekapital, og børsnoterede udenlandske aktier og heraf afledte finansielle instrumenter til en bogført værdi på højst 1 % af sparekassens kernekapital.

Beholdningen af børsnoterede aktier og heraf afledte finansielle instrumenter i et enkelt selskab må i øvrigt ikke overstige 5 % af sparekassens kernekapital efter fradrag.

Strukturen i Broager Sparekasses styring af markedsrisici

Udvikling i markedsrisici følges dagligt, dels via elektronisk børsinformation, og dels via information gennem forretningspartner.

Risikorapportering og –måling

Der rapporteres månedligt til direktion og bestyrelse om kursudvikling og kvartalsvis om renterisiko. I forbindelse med større udsving rapporteres dagligt til direktionen.

Risikoafdækning og – reduktion

Broager Sparekasse anvender ikke særlige metoder / politikker til risikoafdækning og -reduktion på området.

Likviditetsrisiko

Definition

Likviditetsrisici er defineret som

- Broager Sparekasse afskæres fra at indgå nye forretninger på grund af manglende finansiering
- Broager Sparekasse bliver i yderste konsekvens ude af stand til at honorere sine forpligtelser på grund af manglende likviditet

Strategier og procedurer for styring af likviditetsrisici

Bestyrelsen har fastsat, at likviditeten skal være forsvarlig og tilpas forsigtig til at understøtte Broager Sparekasses forretningsmodel. Dette sikres primært ved en målsætning om, at likviditetsoverdækningen i henhold til lovens krav til enhver tid skal være mindst 50 %. Det er endvidere målsætningen, at kundeindlån skal kunne finansiere kundeudlånene.

Bestyrelsen har endvidere besluttet en politik på likviditetsområdet, der fastlægger den overordnede risikoprofil og den overordnede organisatoriske ansvarsfordeling med henblik på at understøtte sparekassens forretningsmodel. Endvidere er der besluttet retningslinjer for sparekassens opgørelse af likviditetsrisikoen samt for finansieringsstrukturen. Endelig er der fastlagt en overordnet beredskabsplan for fremskaffelse af likviditet/funding.

Styringen af den samlede likviditet sker for at sikre, at omkostningerne til likviditetsfremskaffelse ikke stiger uforholdsmæssigt meget, og for at undgå, at manglende funding forhindrer Broager Sparekasse i at opretholde den vedtagne forretningsmodel. Ultimativt skal likviditetsstyringen sikre, at sparekassen altid er i stand til at opfylde sine betalingsforpligtelser.

Likviditetsstyringen foregår via en række styringsmekanismer. Den kortsigtede likviditet styres via faste mål for likviditetsreserven kombineret med stresstest. Den langsigtede likviditet styres via stresstest og fokus på den strategiske fundingstruktur.

Regnskabsafdelingen har ansvaret for den løbende rapportering om likviditetssituationen. Den risikoansvarlige overvåger og rapporterer, hvorvidt likviditetsrisikoen ligger inden for de udstukne rammer.

Sparekassens bestyrelse modtager regelmæssigt detaljeret rapportering om sparekassens aktuelle og fremadrettede likviditetssituation.

Operationelle risici

Definition

Operationel risiko er risikoen for tab, opstået på grund af

- Utilstrækkelige eller fejlagtige interne procedure og processer
- Menneskelige eller systemmæssige fejl
- Eksterne begivenheder

Strategier og procedurer for styring af operationelle risici

Det er Broager Sparekasses politik, at de operationelle risici begrænses under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

Der er udarbejdet skriftlige forretningsgange på alle væsentlige områder for at minimere afhængigheden af enkeltpersoner, og for at sikre, at indgåelse af forretninger sker i overensstemmelse med de vedtagne politikker.

Der er herudover udarbejdet nødplaner for it-området og for f.eks. bygningsbrand, der skal begrænse tab ved it-nedbrud og lignende krisesituationer.

Bestyrelsen modtager regelmæssigt rapportering, der beskriver sparekassens operationelle risici.

Strukturen i Broager Sparekasses styring af operationelle risici

Som følge af Broager Sparekasses størrelse er det ikke muligt at etablere en egentlig risikostyringsfunktion på området.

Ledelseserklæringer

Broager Sparekasses bestyrelse og direktion har godkendt risikorapporten for 2017.

Det er bestyrelsens vurdering, at Broager Sparekasses risikostyringsordninger er tilstrækkelige og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringsystemer er tilstrækkelige i forhold til sparekassens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at nedenstående beskrivelse af Broager Sparekasses overordnede risikoprofil i tilknytning til sparekassens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal, giver et relevant og dækkende billede af sparekassens risikoforvaltning, herunder af, hvordan sparekassens risikoprofil og den risikotolerance, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel/strategi, materiale og rapporteringer forelagt for bestyrelsen af sparekassens direktion, af den risikoansvarlige og af den complianceansvarlige samt på grundlag af evt. af bestyrelsen indhentede supplerende oplysninger eller redegørelser.

En gennemgang af forretningsmodel og politikker viser:

- at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specificerede grænser
- at en gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser
- at de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser

På baggrund af ovennævnte, er det bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Broager Sparekasses forretningsstrategi er baseret på sparekassens vision og værdigrundlag om at

- modtage rentefri indlån og yde udlån til lavest mulige omkostninger for den enkelte kunde
- drive pengeinstitut ud fra bæredygtige principper med høj moral og uden spekulation
- være et fuldservice pengeinstitut i forhold til kundegrundlaget
- forblive selvstændig og udvikle sig i takt med kunderne og samfundet

Broager Sparekasse ønsker en indtjening, der dækker de samlede driftsomkostninger og som sikrer en robust kapitalbase. Kapitalen skal være tilstrækkelig til at kunne understøtte forretningsmodellen og skal til en hver tid kunne sikre den fornødne handlefrihed. Kapitalen skal kunne klare vækst i forhold til nye kunder og være stor nok til, at sparekassen kan følge udviklingen hos bestående kunder.

Det er sparekassens målsætning, at den solvensmæssige overdækning i forhold til det opgjorte solvensbehov skal udgøre mindst 3,5 procentpoint, aktuelt udgør denne 9,0 procentpoint, svarende til 98,9 %.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i tilsynsdiamanten, jf. nedenstående tabel, der dels viser tilsynsdiamantens maksimalt tilladte grænseværdier, samt Broager Sparekasses aktuelle tal for diverse grænseværdier.

Tilsynsdiamanten

	Tilsynsdiamant	Broager Sparekasses opfyldelse pr. 31/12 2017
Udlånsvækst	< 20 %	0,6 %
Sum af store eksponeringer	< 125 %	0 %
Likviditetsoverdækning	> 50 %	278 %
Funding ratio	< 1	0,47
Ejendomseksponering	< 25 %	6,1 %

Sammensætning af bestyrelsen

Broager Sparekasses bestyrelsesmedlemmer besidder udover bestyrelsesposten i sparekassen et antal øvrige bestyrelsesposter:

Bestyrelsens formand, Peter Johannsen	1 øvrig bestyrelsespost
Næstformand, Erik Johannsen	10 øvrige bestyrelsesposter
Peter Eberle	2 øvrige bestyrelsesposter
De øvrige bestyrelsesmedlemmer	ingen øvrige bestyrelsesposter

Broager Sparekasse følger de kompetencekrav til bestyrelsen, som følger af den finansielle lovgivning. I overensstemmelse hermed vurderer bestyrelsen løbende, om dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om sparekassens risici til at sikre en forsvarlig drift af Broager Sparekasse. Bestyrelsen har udarbejdet en kompetenceprofil for bestyrelsen, som er tilgængelig på sparekassens hjemmeside.

Bestyrelse har i medfør af FIL § 70, stk. 1, nr. 4, vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at sparekassen ønsker en sammensætning i bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde, særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskellige i faglighed, erhvervs erfaringer, køn og alder. Blandt andet er det et mål, at mindst 25 % af bestyrelsen skal udgøres af det underrepræsenterede køn. I 2017 er der 6 mandlige og 2 kvindelige bestyrelsesmedlemmer. Derudover er det bestyrelsens vurdering, at der er god spredning på bestyrelsens baggrund og kvalifikationer.

Broager Sparekasse har nedsat et revisionsudvalg. Der har i 2017 været afholdt 3 møder i revisionsudvalget. Den samlede bestyrelse har afholdt 11 møder i alt.

3. Kapitalgrundlag

Broager Sparekasses kapitalgrundlag består af egentlig kernekapital, hybrid kernekapital og supplerende kapital, og opgøres som følger:

Opgørelse af kapitalgrundlag

Kapitalsammensætning	1.000 kr.
Egenkapital	199.105
Fradrag	32.875
Skatteaktiver	2.527
Forsigtig værdiansættelse	303
Andre fradrag	3.549
Egentlig kernekapital	159.851
Hybrid kapital	11.058
Kernekapital	170.909
Supplerende kapital	15.842
Kapitalgrundlag	186.751

4. Kapitalkrav – herunder opgørelse af solvensbehov

Metode til vurdering af om den interne kapital er tilstrækkelig

Broager Sparekasses metode til vurdering af, hvorvidt den interne kapital er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter (solvensbehovet) følger Broager Sparekasses ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

I ICAAP'en identificeres de risici, som sparekassen er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse evt. kan reduceres, f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endelig vurderes det, hvilke risici, der skal afdækkes med kapital.

Den interne kapital (solvensbehovet) er sparekassens egen vurdering af kapitalbehovet, som følge af de risici, som sparekassen påtager sig. Bestyrelsen har kvartårige drøftelser omkring fastsættelsen af den interne kapital (solvensbehovet), for at sikre at den er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra sparekassens direktion. Indstillingen indeholder forslag til størrelsen på den interne kapital (solvensbehovet), herunder stress-niveauer samt vækstforventninger. Dette gælder også, selvom tilsynets benchmarks anvendes. På baggrund af drøftelsen træffer bestyrelsen en afgørelse om opgørelsen af Broager Sparekasses interne kapital (solvensbehov), som skal være tilstrækkelig til at dække sparekassens risici og understøtte nuværende og kommende aktiviteter.

Den interne kapital (solvensbehovet) opgøres ved en 8+ metode, der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i sparekassens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgettet.

Finanstilsynet har udsendt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derudover har Lokale Pengeinstitutter udsendt en solvensbehovsmodel. Både tilsynets vejledning og Lokale Pengeinstitutters solvensbehovsmodel, som Broager Sparekasse anvender, bygger på 8+ metoden, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 pct. af de risikovægtede poster (søjle I-kravet) med tillæg for risici og forhold, som ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen af de risikovægtede poster.

Derudover opstilles i tilsynets vejledning benchmarks for, hvornår tilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkelig inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der i udpræget grad opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Selvom Finanstilsynet opstiller benchmarks på de fleste områder, vurderer Broager Sparekasse på alle områder, om de angivne benchmarks i tilstrækkelig grad tager hensyn til sparekassens risici, og har i nødvendigt omfang foretaget individuelle tilpasninger. Til det formål anvendes Broager Sparekasses egen historik.

Opgørelse af den interne kapital (solvensbehovet):

Opgørelse pr. 31.12.2017	1.000 kr.	%
1) Søjle I-kravet (8 % af de risikovægtede poster)	82.478	8,0
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)	0	0,0
+ 3) Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)	0	0,0
+ 4) Kreditrisici, heraf		
• 4a) Kreditrisici på store kunder (>2 pct. af kapitalgrundlaget) med finansielle problemer	7.961	0,8
• 4b) Øvrig kreditrisici	0	0,0
• 4c) Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer	2.261	0,2
• 4d) Koncentrationsrisiko på brancher	215	0,0
+ 5) Markedsrisici, heraf		
• 5a) Renterisici	941	0,1
• 5b) Aktierisici	0	0,0
• 5c) Valutarisici	0	0,0
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)	0	0,0

+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)	0	0,0
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)	0	0,0
+ 9) Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter	0	0,0
Total = kapitalbehov/solvensbehov	93.856	9,1
• Heraf til kreditrisici (4)	10.437	1,0
• Heraf til markedsrisici (5)	941	0,1
• Heraf til operationelle risici (7)	0	0,0
• Heraf til øvrige risici (2+3+6+8+9)	0	0,0
• Heraf tillæg som følge af lovbestemte krav (1)	82.478	8,0
Den samlede risikoeksponering	1.030.978	9,1
Kapitalgrundlag/kapitalprocent	186.751	18,1
Kapitaloverdækning (1.000 kr. / procentpoint)	92.895	9,0

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter sparekassens opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at sparekassens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af den interne kapital (solvensbehovet) samt de risici som ledelsen finder, at sparekassen har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Broager Sparekasse en del af den generelle fastlæggelse af den interne kapital (solvensbehovet).

Opgørelse af solvensbehovet på de enkelte risikokategorier

Kreditrisici:

4a) Broager Sparekasses store eksponeringer (over 2 % af kapitalgrundlaget) med svaghedstegn udgør i alt kr. 82,1 mio. Eksponeringerne er afdækket med sikkerheder opgjort efter et forsigtighedsprincip for kr. 38,2 mio. Der er nedskrevet for kr. 33,7 mio. og solvensreserveret 8 % under punkt 1 svarende til kr. 2,2 mio. Tilbage er der kr. 8,0 mio., der reserveres.

4b) Under øvrige kreditrisici er det vurderet, at der ikke er særlige branchekoncentrationer, der kan give problemer. Derudover er øvrige svage eksponeringer gennemgået i forhold til vurdering af, om udløb af afdragsfrihed på realkreditlån m.v. kan give udfordringer. Der solvensreserveres ikke i denne sammenhæng.

4c) Broager Sparekasses 20 største eksponeringer udgør 17 % af den samlede udlånsmasse. I forhold til Finanstilsynets vejledning solvensreserveres kr. 2,3 mio.

4d) Broager Sparekasse har generelt en god spredning på forskellige brancher, men i forhold til Finanstilsynets vejledning solvensreserveres der alligevel kr. 0,2 mio. i denne sammenhæng.

Markedsrisici:

5a) Broager Sparekasses solvensreservation til renterisici vedrører renterisici uden for handelsbeholdningen. Der er primært tale om renterisici på aftaleindlån. Renterisici inden for handelsbeholdningen vedrører sparekassens obligationsbeholdning. Sparekassens renterisici inden for handelsbeholdningen er mindre end 5 % af kernekapitalen efter fradrag. Der skal derfor ikke foretages solvensreservation inden for handelsbeholdningen. Solvensreservationen for renterisici uden for handelsbeholdningen beregnes ud fra Finanstilsynets model for rentevip, og medfører, at sparekassen solvensreserveres kr. 0,9 mio. hertil.

Opgørelse af de risikovægtede eksponeringer i henhold til minimumskapitalkravet

Broager Sparekasse beregner de risikovægtede eksponeringer i henhold til standardmetoden og skal derfor opgøre minimumskapitalkravet indenfor hver eksponeringsklasse nævnt i CRR artikel 112. Dette fremgår nedenfor.

	Minimumskapitalkravet på 8 %
Eksporeringer mod institutter	3.070.191
Eksporeringer mod selskaber	3.512.877
Detaileksponeringer	37.836.700
Eksporeringer sikret ved pant i fast ejendom	7.059.420
Eksporeringer ved misligholdelse	6.527.356
Eksporeringer forbundet med særlig høj risiko	9.699
Eksporeringer i form af CIU	687
Aktieeksponeringer	3.460.341
Andre poster	3.987.297
Kapitalkrav i alt	65.464.568

5. Kreditrisikjusteringer

Broager Sparekasse foretager nedskrivning på udlån efter reglerne i regnskabsbekendtgørelsen, når der er indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse, som har en virkning for de forventede fremtidige betalinger. Nedskrivningen udgør forskellen mellem bogført værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger.

Broager Sparekasse foretager en individuel vurdering af alle signifikante og bonitetsmarkerede udlån. Objektiv indikation for værdiforringelse anses for at være indtrådt, hvis et eller flere af følgende kriterier er opfyldt:

- låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder,
- låntager overholder ikke indgåede betalingsforpligtelser,
- sparekassen yder låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder, eller
- det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller bliver underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

Broager Sparekasse foretager en gruppevis vurdering af alle udlån, der ikke nedskrives individuelt. Den gruppevise vurdering foretages på baggrund af en makroøkonomisk segmenteringsmodel, hvor inddelingen i homogene grupper efter kreditrisiko er baseret på udlån fordelt på sektorer og brancher. For hver gruppe er der fastlagt en statistisk sammenhæng mellem et antal forklarende makroøkonomiske variable (arbejdsledelse, boligpriser, antal konkurser, rente m.v.) og konstaterede tab. Det er således ændringer i de forklarende makroøkonomiske variable, som udtrykker, at der er indtruffet en objektiv indikation for værdiforringelse, som har en indvirkning på de forventede fremtidige betalingsstrømme.

Krediteksponeringer fordelt på eksponeringsklasser:

1.000 kr.	Værdien af eksponeringer efter regnskabsmæssige værdjusteringer og nedskrivninger og før hensyntagen til virkningerne af kreditrisikoreduktion
Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	0
Eksponeringer mod institutter	38.377
Eksponeringer mod selskaber	43.911
Detalleksponeringer	472.959
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	88.243
Eksponeringer ved misligholdelse	81.592
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	121
Eksponeringer i form af CIU	9
Aktieeksponeringer	43.254
Andre poster	49.841

Krediteksponeringer fordelt på brancher:

1.000 kr.	Eksposering før værdiregulering
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	146.384
Industri og råstofudvikling	28.049
Energiforsyning	7.697
Bygge- og anlæg	32.134
Handel	58.301
Transport, hoteller og restauranter	17.302
Information og kommunikation	5.862
Finansiering og forsikring	13.534
Fast ejendom	85.214
Øvrige erhverv	99.255
I alt erhverv	493.732
Private	893.457
I alt	1.387.189

Værdiforringerede krediteksponeringer og individuelle nedskrivninger fordelt på brancher:

1.000 kr.	Misligholdte eksponeringer restancer overtræk	Udlån og garanti-debitorer og uudnyttede kreditter med OIV (Bonitetskategori 1)	Individuelle nedskrivninger hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden
Offentlig myndighed	0	0	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	284	34.764	14.527	-144
Industri og råstofindvinding	6.042	22.464	5.481	0
Energiforsyning	0	0	0	0
Bygge- og anlæg	770	4.274	1.676	-1.948
Handel	30	13.436	4.037	-1.386
Transport, hoteller og restauranter	0	5.776	3.334	611
Information og kommunikation	0	250	41	0
Finansiering og forsikring	0	0	0	0
Fast ejendom	201	13.049	5.874	0
Øvrige erhverv	49	16.694	11.831	1.265
I alt erhverv	7.376	110.707	46.801	-1.602
Private	4.329	59.624	29.067	3.128
I alt	11.705	170.331	75.868	1.526

Bevægelser på værdiforringede krediteksponeringer som følge af værdireguleringer og nedskrivninger:

1.000 kr.	Individuelle nedskrivninger / hensættelser		Gruppevise nedskrivninger / hensættelser	
	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer
Akkumulerede nedskrivninger / hensættelser primo på udlån og garantier	67.765	5.776	6.038	0
Bevægelser i året:				
Valutakursregulering	0	0	0	0
Nedskrivninger / hensættelser i årets løb	16.020	2.080	1.355	0
Tilbageførsel af nedskrivninger / hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation for værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	-14.338	-2.304	-1.056	0
Andre bevægelser	4.499	0	361	0
Værdiregulering af overtagne aktiver	0	0	0	0
Endeligt tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet / hensat	-3.631	0	0	0
Akkumulerede nedskrivninger / hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	70.315	5.552	6.698	0
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger / hensættelser (opgjort før nedskrivninger / hensættelser)	110.240	19.927	791.086	0

6. Anvendelse af ECAI i forhold til risikovægtede poster

Broager Sparekasse anvender SDC, som modtager eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services via SIX Financial. Der foretages en løbende IT-opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Ratings Services.

SDC har konverteret Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede poster under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR forordningen.

Tabellen nedenfor viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

Kreditkvalitetstrin	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber)	Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker
1	AAA til AA-	20%	0%
2	A+ til A-	50%	20%
3	BBB+ til BBB-	100%	50%
4	BB+ til BB-	100%	100%
5	B+ til B-	150%	100%
6	CCC+ og under	150%	150%

7. Eksponering mod markedsrisiko

Kapitalgrundlagskrav vedrørende markedsrisici - specificeret på risikotype

Broager Sparekasses markedsrisiko er relateret obligationsbeholdningen, der anvendes til placering af likviditet. Beholdningen er udenfor handelsbeholdningen, hvorfor kapitalgrundlagskravet opgøres under kreditrisiko.

8. Operationel risiko

Broager Sparekasse er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici, som er: "Risiko for tab som følge af u hensigtsmæssigheder eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

For at reducere risikoen for at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer sparekassen de operationelle risici. Der er primært fokus på de største risici med store potentielle tab.

Broager Sparekasse anvender basisindikatormetoden til opgørelsen af kapitalgrundlagskravet til de operationelle risici. I 2017 udgør den operationelle risiko t.kr. 170.280, hvilket udgør 16,5 % af de samlede risikovægtede poster.

9. Eksponeringer mod aktier m.v. der ikke indgår i handelsbeholdningen

Broager Sparekasse har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning inden for realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v. Broager Sparekasse påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et mindre pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende uden for handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. De løbende omfordelinger udgør i helt overvejende grad de handler, der gennemføres med selskabernes aktier. Dermed betragtes omfordelingerne som det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes derfor som omfordelingskursen (typisk indre værdi), og aktierne indgår som niveau 2-input (observerbare priser). Broager Sparekasse regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt

eller helårligt - afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

For øvrige unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Aktier uden for handelsbeholdningen sektorselskaber (1.000 kr.)

Primo beholdning	3.792
Tilgang ved køb	0
Afgang ved salg	-123
Kursregulering	265
Ultimo beholdning	3.934

Som følge af, at urealiserede gevinster/ tab indgår i resultatopgørelsen, medregnes de også i kernekapitalen.

En ændring på 10 pct. af den opgjorte markedsværdi på aktier uden for handelsbeholdningen vil påvirke resultatet før skat med 393 t.kr.

10. Eksponering mod renterisici i positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen

Broager Sparekasses renterisiko består af renterisiko på fastforrentet udlån og obligationer.

Renterisikoen beregnes på baggrund af varighedsmål, defineret som en generel ændring i renten på 1 procentpoint (standard rentechok). Renterisikoen opgøres løbende via sparekassens risikostyringssystemer. Pr. 31. december 2017 er den samlede renterisiko uden for handelsbeholdningen opgjort til t.kr. -12.

I Broager Sparekasses solvensbehovsproces vurderes yderligere, om sparekassens samlede renterisiko medfører, at der skal afsættes yderligere kapital. Renterisikoen uden for handelsbeholdningen stresses i disse beregninger med en renteændring på 1 procentpoint kombineret med et tip af rentekurven på 0,5 %. I beregningen anvendes den højeste renterisiko indenfor de seneste 12 måneder. Pr. 31.12.2017 solvensreserveres der t.kr. 941 til renterisici uden for handelsbeholdningen.

11. Aflønningspolitik

Broager Sparekasses bestyrelse har vedtaget en lønpolitik, som er godkendt af repræsentantskabet. Sparekassen udbetaler ikke variable løndelev til bestyrelse eller direktion. Ud over direktionen er der ikke defineret nogen væsentlige risikotagere.

Sparekassen har ved udformningen af lønpolitikken ønsket at fremme en lønpraksis, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning, og som er i overensstemmelse med sparekassens forretningsstrategi, værdier og langsigtede mål, herunder en holdbar forretningsmodel.

Nærmere oplysninger om den samlede løn til ledelsen med underspecifikation fremgår af noterne i årsrapporten for 2017. Denne kan ses på Broager Sparekasses hjemmeside.

Ingen personer i Broager Sparekasse har en løn på over 1 mio. EUR i regnskabsåret.

12. Gearing

Med henblik på at undgå overdreven gearing er det fastlagt i CRR-forordningens artikel 429, at pengeinstitutter skal opgøre og offentliggøre gearingsgraden. Gearingsgraden defineres som

$\text{Gearingsgrad} = (\text{Kernekapital} / \text{den samlede eksponering}) \times 100$.

Gearingsgraden skal være større end 3 %. Broager Sparekasse har fastlagt det mål, at gearingsgraden skal være større end 6 %. Der rapporteres kvartalsvis til bestyrelsen om udviklingen i Broager Sparekasses gearing. Direktionen er forpligtet til straks at underrette bestyrelsen, såfremt gearingen kommer under 6 %.

Opgørelse af gearingsgraden pr. 31.12.2017

Leverage ratio (LR)		
Nøgletal opgjort efter CRR forordningen		
	Uden overgangsbestemmelser	Inkl. anvendelse af overgangsbestemmelser
Eksponeringer jf. LR definitioner	2.210.725.479	2.214.667.104
Tier1 kapital	166.967.425	170.909.050
Leverage ratio > 3,00 %		
Leverage ratio, beregnet	7,55%	7,72%

Med henblik på at undgå overdreven behæftelse af aktiverne, er der i CRR-forordningen fastlagt, at pengeinstitutter skal opgøre og offentliggøre de behæftede aktiver, også benævnt Asset Encumbrance.

Asset Encumbrance defineres som:

Asset Encumbrance = (behæftede aktiver/de samlede aktiver) x 100

Asset Encumbrance må ikke være større end 15 %. Broager Sparekasse har fastlagt, at Asset Encumbrance ikke må overstige 5 %. Der rapporteres kvartalsvis til bestyrelsen om udviklingen i Broager Sparekasses nøgletal for behæftede aktiver.

Ultimo december er tallet opgjort til 0,0 %, tallet er dog et udtryk aktivernes behæftelse pr. 31.12.2017, og ikke som et gennemsnit for 4. kv. .

13. Anvendelse af kreditrisikoreduktionsteknikker

Kreditrisikoreduktion

Et væsentligt element i styringen af Broager Sparekasses kreditrisiko er at reducere risikoen i de enkelte eksponeringer ved at tage pant i sikkerheder.

De hyppigst forekommende former for pantsætning er pant i fast ejendom og biler. Dertil kommer pant i finansielle aktiver i form af aktier, obligationer og investeringsbeviser.

Broager Sparekasse har via sine politikker og forretningsgange omkring sikkerhedsstillelser prioriteret at modtage finansiell sikkerhedsstillelse inden for følgende hovedkategorier:

- Indlånsmidler
- Obligationer / gældsinstrumenter
- Aktier og anparter
- Investeringsforeningsbeviser

Inden for fast ejendom tages der hovedsagelig pant i private beboelsesejendomme og ejendomme til brug for virksomhedens drift.

Broager Sparekasses kreditpolitik og forretningsgange sikrer en løbende overvågning af sikkerhedernes værdier, og at værdiansættelsen af sikkerhederne foretages under hensyntagen til sikkerhedernes realisationsværdier.

Sparekassens aftaler med kunderne om sikkerhedsstillelse sikrer, at sparekassen har adgang til at realisere ejendomme og værdipapirer, såfremt kunderne ikke opfylder deres betalingsforpligtelser.

Broager Sparekasse har således faste procedurer for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at sparekassen har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. De pågældende procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages af sparekassens kreditafdeling.

Ved kreditgivning til erhvervskunder etableres endvidere fordringspant eller virksomhedspant, når det giver mening. Derudover stiller sparekassen som udgangspunkt krav om selvskyldnerkaution fra indehaveren, når virksomheden drives i selskabsform.

Derudover sikres udlån også ved pant eller transport i livsforsikringer og forsikring ved tab af erhvervsevne.

Garantier

Broager Sparekasse har pr. 31.12.2017 ikke anvendt garantier som kreditreducerende middel ved opgørelsen af de risikovægtede poster.

Afdækning af kreditrisiko med finansielle sikkerheder

Broager Sparekasse anvender i overensstemmelse med reglerne i CRR finansielle sikkerheder til afdækning af kreditrisikoen. Skemaet nedenfor viser for hver enkel eksponeringsklasse sikkerhedernes dækning, dvs. den fuldt justerede størrelse af sikkerhederne inden for hver enkel eksponeringsklasse.

Kreditrisikoreducerende finansielle sikkerheder fordelt på eksponeringsklasser

Eksponeringsklasse	Sikkerhedens værdi i 1.000 kr.
Eksponeringer mod centralregeringer og centralbanker	0
Eksponeringer mod institutter	0
Eksponeringer mod selskaber	7.502
Detaleksponeringer	9.102
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	0
Eksponeringer ved misligholdelse	593
Aktieeksponeringer	0
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	0